

**MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL
(MEMORANDWM RHIF 2)**

Y Bil Rheoleiddio Cynnyrch a Mesureg

1. Gosodir y memorandwm cydsyniad deddfwriaethol (LCM) hwn o dan Reol Sefydlog 29.2. Mae Rheol Sefydlog 29 yn rhagnodi bod rhaid gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol, ac y caniateir cyflwyno cynnig cydsyniad deddfwriaethol, gerbron Senedd Cymru os bydd Bil yn Senedd y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at unrhyw ddiben sy'n rhoi sylw i faterion datganoledig.
2. Cyflwynwyd y Bil Rheoleiddio Cynnyrch a Mesureg ("y Bil") yn Senedd y DU, Tŷ'r Arglwyddi ar 4 Medi 2024. Mae'r Bil ar gael yn: [Bil Rheoleiddio Cynnyrch a Mesureg \[TA\]](#)
3. Gosodwyd yr LCM gwreiddiol ar 20 Medi. Mae ar gael yn: [MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL Y BIL RHEOLEIDDIO CYNNYRCH A MESUREG](#)
4. Cyflwynwyd nifer o welliannau technegol a gwelliannau o sylwedd i'r Bil yng Nghyfnod Adrodd Tŷ'r Arglwyddi rhwng 17 Chwefror a 5 Mawrth. Roedd y gwelliannau hyn yn cynnwys gwelliannau'r llywodraeth a gwelliannau anlywodraethol y cytunwyd arnynt. Mae rhai o'r gwelliannau hyn yn gwneud darpariaeth sy'n rhoi sylw i faterion datganoledig ac felly o fewn cwrdd Rheol Sefydlog 29.

Amcanion polisi

5. Amcanion polisi datganedig Llywodraeth y Deyrnas Unedig (y DU) yw cynnal statws y DU fel arweinydd byd-eang o ran rheoleiddio cynnyrch, diogelu defnyddwyr a chefnogi twf. Mae fframwaith diogelwch cynnyrch a mesureg y DU yn deillio o gyfraith yr Undeb Ewropeaidd (yr UE) a bu iddo ddatblygu dros y pedwar degawd diwethaf tra'r oedd y DU yn aelod o'r UE.
6. Ar ôl iddi adael yr UE, sefydlodd y DU gyfundrefn annibynnol y mae Llywodraeth y DU yn ystyried bod angen iddi allu addasu i dechnolegau newydd, fel Deallusrwydd Artiffisial, yn ogystal ag adlewyrchu'r newid o ran yr hyn y mae defnyddwyr yn ei brynu a'r ffordd y maent yn ei brynu.
7. Bwriedir i'r Bil sicrhau bod y DU mewn gwell sefyllfa i fynd i'r afael â materion diogelwch modern i ddiogelu defnyddwyr, i achub ar gyfleoedd sy'n cyflawni twf economaidd, ac i sicrhau tegwch yn y farchnad ar gyfer busnesau cyfrifol sy'n gweithredu ar-lein neu ar y stryd fawr. Bwriedir i'r Bil alluogi'r DU i gynnal safonau uchel o ran cynnyrch, gan gefnogi busnesau a thwf economaidd, drwy roi i Senedd y DU y pŵer i ddiweddarau'r cyfreithiau perthnasol.
8. Nod y Bil yw cefnogi twf economaidd, darparu sefydlogrwydd rheoleiddiol, a darparu mwy o fesurau i ddiogelu defnyddwyr drwy:
 - a. ymateb i'r risgiau a'r cyfleoedd newydd o ran cynnyrch i sicrhau bod modd i'r DU barhau i ddatblygu ochr yn ochr â datblygiadau technolegol, fel Deallusrwydd Artiffisial, a mynd i'r afael â materion fel digwyddiadau sy'n deillio o lyncu batris botwm a'r risgiau tân sy'n gysylltiedig ag e-feiciau.
 - b. pennu modelau busnes newydd a modelau busnes sy'n dod i'r amlwg yn y gadwyn gyflenwi, gan sicrhau bod cyfrifoldebau'r rheini sy'n ymwneud â chyflenwi cynhyrchion, fel marchnadleoedd ar-lein (sy'n llwyfannau ar-lein sy'n cysylltu gwerthwyr trydydd parti â defnyddwyr i werthu ac i brynu cynhyrchion o bell) yn glir ac yn cael eu moderneiddio ar gyfer cadwyni cyflenwi cynyddol gymhleth, i ategu hyder defnyddwyr yn y cynhyrchion y maent yn eu prynu a'r rhai y maent yn eu prynu ganddynt.
 - c. sicrhau bod modd diweddarau'r gyfraith i ganiatáu dull o gydnabod gofynion newydd neu ofynion diwygiedig yr UE o ran cynnyrch, gyda'r bwriad o atal costau ychwanegol i fusnesau ac o ddarparu sefydlogrwydd rheoleiddiol gan alluogi gwelliannau o ran cydymffurfedd a gorfodi sy'n ystyried heriau ffiniau modern, digidol. Mae'r Bil yn ceisio galluogi'r Llywodraeth a'i rheoleiddwyr i fynd i'r afael â diffyg cydymffurfedd ac i dargedu ymyriadau drwy ganiatáu i reoleiddwyr ac awdurdodau sy'n cadw gwyliadwriaeth ar y farchnad rannu mwy o ddata.
 - d. diweddarau'r fframwaith mesureg cyfreithiol sy'n llywodraethu cywirdeb pwysau a mesurau nwyddau a brynir. Mae hyn yn ceisio rhoi hyder i ddefnyddwyr a busnesau yn yr hyn y maent yn ei brynu a chaniatáu ar gyfer cynnydd technolegol, gan gynnwys o ran cefnogi nodau a seilwaith sero net, er enghraifft galluogi arloesi a

sicrhau ar yr un pryd fod darlleniadau mesuryddion ynni clyfar yn gywir.

Crynodeb o'r Bil

9. Noddir y Bil gan yr Adran Busnes a Masnach.
10. Rhestrir prif ddarpariaethau'r Bil yn yr LCM gwreiddiol. Mae'r ddogfen hon ar gael yn: [MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL Y BIL RHEOLEIDDIO CYNNYRCH A MESUREG](#)

Gwelliannau y mae angen cydsyniad ar eu cyfer

11. Mae'r gwelliannau y mae angen cydsyniad y Senedd ar eu cyfer wedi eu nodi isod.

Darpariaeth wreiddiol

Cymal 1: Rheoliadau cynnyrch

12. Mae cymal 1 yn darparu'r awdurdod i'r Ysgrifennydd Gwladol ddeddfu rheoliadau gyda'r bwriad o warantu bod cynhyrchion sy'n cael eu marchnata neu eu defnyddio yn y DU yn lleihau neu'n lliniaru unrhyw risg a gyflwynir gan y cynhyrchion hynny, yn rhoi darlleniadau cywir ac yn gweithredu'n effeithlon ac yn effeithiol.
13. Gellid defnyddio'r pŵer yng nghymal 1(1)(a) i leihau neu liniaru risgiau a gyflwynir gan gynhyrchion sy'n peryglu iechyd person, sy'n wahanol ac ar wahân i unrhyw risgiau i ddiogelwch y person hwnnw. Mae'r defnydd o'r gair "health" yng nghymal 1(4), yn ehangu'r cwrdd o ran sut y gellid arfer y pŵer y tu hwnt i ddiogelwch cynnyrch yn unig (mater a gedwir yn ôl) ac mae'n galluogi i ddarpariaeth gael ei gwneud at ddibenion iechyd y cyhoedd, sy'n faes o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.
14. Mae cymal 1(1)(b) yn darparu pŵer gwneud rheoliadau i'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud darpariaeth mewn perthynas â marchnata neu ddefnyddio cynhyrchion yn y DU at ddiben sicrhau bod cynhyrchion yn gweithredu'n effeithlon neu'n effeithiol.
15. Mae cymal 1(2) yn darparu pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliad sy'n cyfateb i gyfraith yr UE, neu'n debyg iddi, at ddiben lleihau neu liniaru effaith amgylcheddol cynhyrchion. Mae'r pwerau wedi'u cadw yn ôl i Lywodraeth y DU mewn cysylltiad â safonau a gofynion technegol mewn perthynas â chynhyrchion a oedd yn cael effaith yn union cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu yn unol â rhwymedigaeth o dan gyfraith yr UE (adran C7, paragraff 77, Atodlen 7A). Serch hynny, yn ein barn ni, mae'n bosibl y gallai'r pŵer yng nghymal 1(2) gael ei ddefnyddio i wneud diwygiadau i safonau a gofynion technegol sy'n mynd y tu hwnt i'r hyn a oedd yn bodoli ar ddiwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu ac, i'r perwyl hwnnw, gallai estyn ymhellach na'r mater a gedwir yn ôl ym

mharagraff 77. At hynny, gan gymhwyso Rheol Sefydlog 29, a'r prawf cymhwysedd yn adran 108A o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, mae dadl hefyd y gallai'r Senedd ddeddfu i reoleiddio marchnata neu ddefnyddio cynhyrchion yng Nghymru (sy'n cyfateb i, neu sy'n debyg, i ddarpariaeth o gyfraith berthnasol yr UE), at ddiben lleihau neu liniaru effaith amgylcheddol; gan fod diogelu'r amgylchedd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.

16. Nid yw'r cyfyngiad ar y pŵer yng nghymal 1(1) ac 1(2) a osodir gan gymal 1(3) a'r Atodlen sy'n cyd-fynd yn ddigon eang er mwyn ymestyn i'r holl eithriadau cyfredol i'r materion a gedwir yn ôl yn adran C6 a C7 o Atodlen 7A, sy'n ymwneud â bwyd, cynhyrchion bwyd a deunyddiau cyswllt bwyd; cynnyrch amaethyddol a garddwriaethol, anifeiliaid a chynhyrchion anifeiliaid, hadau, bwydydd anifeiliaid, gwrtaith a phlaleiddiaid (gan gynnwys unrhyw beth a drinnir fel pe bai'n blaladdwr yn rhinwedd deddfiad). O ganlyniad, byddai darpariaethau cymal 1(1)(a), 1(1)(b) ac 1(2) o'r Bil yn caniatáu i'r Ysgrifennydd Gwladol, yn rhinwedd cymal 1(3), i wneud rheoliadau at ddiben o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd. Ein barn ni yw nad yw gweithrediad effeithlon ac effeithiol cynhyrchion yn elfen hanfodol o safonau, diogelwch nac atebolrwydd cynnyrch. Nid yw effeithlonrwydd cynnyrch nac effeithiolrwydd cynnyrch yn cael eu crybwyll yn benodol yn y mater a gedwir yn ôl o ran safonau, diogelwch nac atebolrwydd cynnyrch yn adran C7, paragraff 79, nac unrhyw le arall yn Atodlen 7A
17. Ein barn ni yw y byddai'r materion sy'n ymwneud ag effeithlonrwydd a/neu effeithiolrwydd cynnyrch yn fwy tebygol o fod yn gysylltiedig â maes ehangach datblygu economaidd – sy'n fater datganoledig ac sydd, felly, o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, a/neu effeithlonrwydd o fath arall, fel effeithlonrwydd amgylcheddol, a all fod wedi'i ddatganoli hefyd.

Gwelliannau i Gymal 1

18. Mae'r gwelliant yn welliant o sylwedd, sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol gyhoeddi datganiad sy'n nodi sut y maent yn disgwyl nodi ac asesu risgiau a gyflwynir gan gynhyrchion at ddibenion cymal 1.

Cymal 2: Gofynion cynnyrch

Darpariaeth Wreiddiol

19. 16. Mae cymal 2 yn rhoi disgrifiad manwl o'r mathau o ofynion y caniateir eu cynnwys o fewn rheoliadau cynnyrch a wneir gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan bwerau a roddir gan gymal 1.
20. Mae cymal 2(3) yn gwneud darpariaeth mewn perthynas ag achredu personau sy'n cynnal gwaith monitro, asesu ac ardystio cynhyrchion. Mae achredu cyrff sy'n ardystio cydymffurfiaeth â safonau technegol cynhyrchion wedi'i gadw'n ôl yn benodol gan baragraff 78 o adran C7,

Atodlen 7A. Fodd bynnag, o ystyried ein barn ar y potensial i'r Senedd ddeddfu gan ddefnyddio'r pwerau yng nghymal 1, rydym yn ystyried bod y mater a gedwir yn ôl yn ategol i'r prif bwerau gwneud rheoliadau yng nghymal 1(1)(a), 1(1)(b) a chymal 1(2), ac felly ei fod o fewn cwrmpas y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn unol ag adran 108A(7) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Gwelliannau i Gymal 2

21. Mae'r gwelliannau yn welliannau technegol, sy'n darparu y caiff rheoliadau cynnyrch gynnwys gofynion sy'n ymwneud â gosod cynhyrchion ac y gellir gosod y gofynion hynny ar osodwyr cynhyrchion.

Cymal 10: Dehongli

Darpariaeth Wreiddiol

22. Mae cymal 10 yn darparu'r darpariaethau dehongli ar gyfer y Bil, a phŵer Harri'r Wythfed i ddiwygio'r diffiniad o "online marketplace" yn y cymal hwn.
23. Mae cymal 10(1) yn darparu diffiniadau a gymhwysir ac sy'n berthnasol o ran dehongli a chymhwyso darpariaethau'r Bil. Felly, ein barn ni yw bod y darpariaethau hyn yn syrthio o fewn cwrmpas unrhyw femorandwm cydsyniad deddfwriaethol i'r graddau y defnyddir y cyfeiriadau hyn yn y cymalau hynny yn y Bil a phan fo'r cymalau hynny'n peri bod angen memorandwm cydsyniad deddfwriaethol neu y gall fod ei angen.
24. Ein barn ni yw bod is-adran (2) yn syrthio o fewn cwrmpas unrhyw femorandwm cydsyniad deddfwriaethol i'r graddau bod ei ddarpariaethau yn ddeilliadol neu'n ganlyniadol, neu'n atodol i'r pwerau gwneud rheoliadau yng nghymal 1(1)(a), 1(1)(b) a chymal 1(2) yr ydym yn ystyried eu bod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, yn rhannol o leiaf, ac felly bydd yn rhoi'r broses cynnig cydsyniad deddfwriaethol ar waith at ddiben Rheol Sefydlog 29 o Reolau Sefydlog y Senedd.

Gwelliannau i Gymal 10

25. Mae'r gwelliannau yn welliannau technegol sy'n gwneud newidiadau i'r diffiniad o "online marketplace" ac yn mewnosod y diffiniad o "product requirements", a thrwy hynny'n cymhwyso'r diffiniad hwnnw i'r Bil cyfan. Mae mewnosod "product requirements" yn ganlyniadol ar fewnosod cymal newydd ar ôl cymal 8 (gweler isod).

Yr Atodlen: Cynhyrchion eithriedig

Darpariaeth Wreiddiol

26. Mae'r Atodlen yn darparu rhestr o gynhyrchion sydd wedi'u heithrio nad yw'r Ysgrifennydd Gwladol yn gallu gwneud rheoliadau ar eu cyfer o dan y Bil.
27. Gan mai ein barn ni yw bod cymal 1(3) o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, rydym yn ystyried y byddai'r Atodlen hefyd o fewn ei chymhwysedd deddfwriaethol, pe bai rheoliadau'n cael eu gwneud o dan gymal 1(1)(a), (1)(b) neu (2) mewn perthynas â meysydd datganoledig. At hynny, mae'r cynhyrchion a restrir yn yr Atodlen i'r Bil yn gulach o ran eu cwrpas na'r rhai sydd wedi'u cynnwys yn yr eithriadau i adrannau C6 ac C7 o Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. O ganlyniad, byddai darpariaethau cymal 1(1)(a), (1)(b) a (2) y Bil yn caniatáu i'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau at ddiben o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, yn rhannol o leiaf.

Gwelliannau i'r Atodlen

28. Mae'r gwelliant yn dileu'r cyfeiriad presennol at "aircraft" ac yn ei ddisodli â darpariaethau manylach sy'n ychwanegu cynhyrchion penodol a ddefnyddir neu a ddyluniwyd yn benodol at ddibenion gweithredu neu reoli cerbydau awyr, hyfforddi personau i weithredu neu reoli cerbydau awyr neu sicrhau gweithredu neu reoli cerbydau awyr yn ddiogel, i'r rhestr o gynhyrchion sydd wedi'u heithrio yn yr Atodlen.

Cymal Newydd (Ar ôl Cymal 8)

29. Mae'r cymal newydd yn ddarpariaeth o sylwedd sy'n galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol i ddefnyddio'r pwerau yng nghymalau 1 a 5 i ddiwygio neu ychwanegu at ddarpariaeth mewn deddfwriaeth bresennol ynghylch cynhyrchion a mesur, pan ellid bod wedi gwneud y ddarpariaeth honno o dan bwerau yn y Bil.
30. Mae'r cymal hwn yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â'r mater datganoledig o ddiogelu'r amgylchedd yn benodol. Byddai o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd i wneud darpariaeth i ddiwygio is-ddeddfwriaeth Cymru sy'n cyfateb i ddarpariaeth o gyfraith berthnasol yr UE, at ddibenion lleihau neu liniaru effaith amgylcheddol cynhyrchion, pan fo'r safonau technegol yng nghyfraith berthnasol honno yr UE wedi dod i rym ar ddiwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu neu ar ôl hynny. Byddai rheoliadau mesur y tu allan i gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.

Barn Llywodraeth y DU ar yr angen i gael cydsyniad

31. Mae Llywodraeth y DU (fel y datgenir yn y Nodiadau Esboniadol i'r Bil) yn pennu bod angen cydsyniad deddfwriaethol y Senedd ar gyfer y Bil, drwy gynnig cydsyniad deddfwriaethol, ac mae'n cadarnhau yn ei barn hithau y bydd proses cynnig cydsyniad deddfwriaethol yn cael ei rhoi ar waith o

ran cymalau 1-4 (yn rhannol) a chymalau 7-11 (yn rhannol). Felly, nid yw barn Llywodraeth y DU wedi newid mewn perthynas â'r angen am gydsyniad ar gyfer cymalau 1, 2, 10 a'r Atodlen. O ran y cymal newydd, mae Llywodraeth y DU yn cydnabod bod angen cydsyniad y Senedd, ac rydym yn cytuno â'r asesiad hwn.

Rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn i Gymru yn y Bil Rheoleiddio Cynnyrch a Mesureg

32. Mae Llywodraeth y DU wedi tynnu sylw at y ffaith mai prif fwriad y pwerau yn y Bil yw moderneiddio a gwella deddfwriaeth bresennol, yn hytrach nag unrhyw ddirymu a disodli ar raddfa eang. Tynnodd sylw hefyd at y ffaith bod y cymal newydd a amlinellir uchod yn welliant technegol ond angenrheidiol er mwyn rhoi effaith i'r polisi o ddefnyddio pwerau'r Bil i ddiweddarau'r corff presennol o gyfraith heb ei ddirymu ac yna ei ddyblygu'n ddiangen.

Goblygiadau ariannol

33. Ni chafodd unrhyw oblygiadau ariannol eu nodi hyd yma; fodd bynnag, bydd cyngor pellach yn cael ei gyflwyno os bydd y sefyllfa hon yn newid.

Casgliad

34. Mae Llywodraeth Cymru yn gefnogol o'r gwelliannau, i'r graddau y bo'n cefnogi amcan Llywodraeth y DU i ddatblygu cyfundrefn ddiogelwch cynnyrch ledled y DU a fydd yn gallu cael ei gweld fel rhan allweddol o uchelgais ehangach i sefydlu a chynnal marchnad fewnol effeithiol y DU. Fodd bynnag, mae fy swyddogion a minnau yn parhau i ymgysylltu ymhellach â Llywodraeth y DU ar y pwerau galluogi yng nghymalau 1(1)(a), 1(1)(b) ac 1(2), a'r effaith ar ddatganoli. Byddaf yn darparu diweddariadau pellach i'r Senedd ynghylch safbwynt Llywodraeth Cymru mewn perthynas â'r Bil hwn ar ôl ymgysylltu pellach.

Rebecca Evans AS

Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio
24 Mawrth 2025